

Szétszórt csontjaink

Csorba Béla legújabb könyvét mutatták be Temerinben

Nagy számú érdeklődő előtt került bemutatásra Temerinben Csorba Béla Szétszórt csontjaink című könyve, amely elsősorban a járeki haláltábor borzalmait tárja a nyilvánosság elé, de rávilágít azokra a történelmi körülményekre is, melyek közepette Vajdaság szerte létrejöttek a különböző internálótáborok, ahol a több tízezer német áldozat mellett nagyon sok magyar is tömegsírba került. A szerzővel Matuska Márton, az ugyancsak temerini születésű publicista, az 1944-45-ös vérengzések kutatója beszélgetett, aki felvezetőjében felidézte gyerekkori emlékeit arról, milyen hangulat uralkodott a szomszéd faluban működő tábor létezésének időszakában, a dél-bácskai nagyfaluban. A Temerini Újság nyomdájából frissen kikerült, kilencven oldalas kiadvány a szerző 15 írását tartalmazza a járeki haláltábor borzalmairól és annak utóéletéről. Rámutat arra, hogy a temerini magyarok lehetőségeikhez mérten miként segítették a táborban sínylődőket, akikre fegyveres örök vigyáztak. A könyvből kiderül, hogy a tábori anyakönyvek tanúsága szerint Járekon, az egykor 2500 német lelket számláló, haláltáborrá átalakított faluban 1944. december 3-a és 1946. április 15-e között 6429 ártatlan személy pusztult el a legembertelenebb körülmények között. A többségük német volt, de ő mellettük 188 magyar (109 felnőtt és 79 gyermek) is odaveszett. A táborban éhínség és a különböző betegségek miatt közel ezer gyermek halt meg. De kivégzések is voltak a táborban. A könyvben felsorakoztatott interjúkat, vallomásokot, tanulmányokat gazdag korabeli kép- és dokumentumanyag teszi szemléletessé. A könyvbemutatón szomorúan állapították meg, hogy járeki haláltábor bezárása óta elmúlt 65 év is kevés volt ahhoz, hogy a hozzátartozók méltó módon emlékezhessenek meg az ott elhantolt rokonaikról. A temerini önkormányzatban ugyanis egyik szerb párt, még a Demokrata Párt képviselői sem támogatták a dunamenti svábok egyesületének azt a kérését, hogy a város bocsássa a rendelkezésükre azt a járeki helyi közösség tulajdonában lévő tenyérnyi területet, ahol maradandó emlékművet lehetne építeni a hat és félezer áldozat emlékére. A könyvbemutatót megtisztelte jelenlétével Nikowitz Oszkár magyar nagykövet és munkatársa, valamint Korsós Tamás, Magyarország szabadkai főkonzulja.

Ternovác István